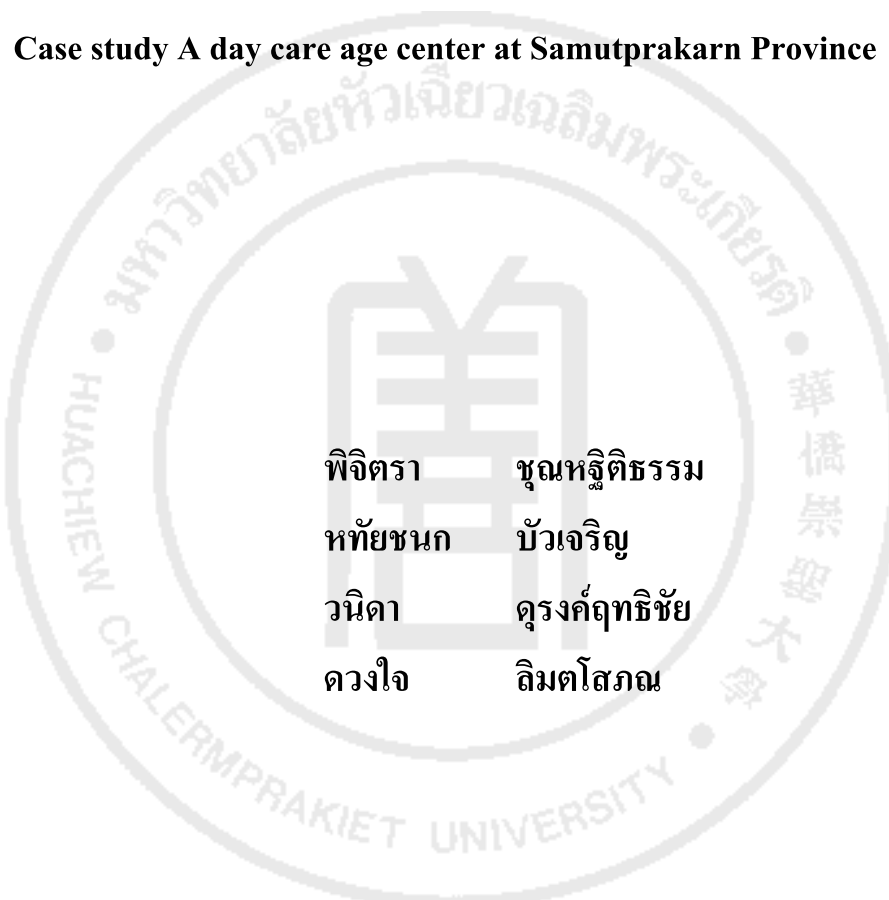

การศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการวางแผน
การพัฒนากระบวนการสร้างเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน :
กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ.สมุทรปราการ

The study of a evaluated day care center and the planning for developed health
Promotion processing among pre-school age :
Case study A day care age center at Samutprakarn Province

พิจิตรา ชุณหฐิติธรรม
หทัยชนก บัวเจริญ
วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
ดวงใจ ลิ้มตโสภณ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีการศึกษา 2550

คำนำ

การศึกษากระบวนการพัฒนาการสร้างความเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ.สมุทรปราการ เป็นโครงการงานวิจัยที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประเมินภาวะสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียน ประเมินพัฒนาการของเด็กวัยก่อนเรียน ประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางสังคมที่มีผลต่อภาวะสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และศึกษากระบวนการสร้างความเสริมสุขภาพเด็กวัยก่อนเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายที่ีระหว่างแหล่งฝึกปฏิบัติและสถาบันการศึกษา

ทั้งนี้รายงานฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนจากทุนอุดหนุนในการทำวิจัยและพัฒนาผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ การวางแผนการพัฒนากระบวนการสร้างเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ.สมุทรปราการ
ผู้วิจัย	พิจิตรา ชุณหจิทธิธรรม หทัยชนก บัวเจริญ วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย และ ดวงใจ ทิมตโสมภณ
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	2553
สถานที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้างานวิจัย	125 หน้า
คำสำคัญ	การสร้างเสริมสุขภาพ เด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางน้ำจืดและบางโหลง และประเมินผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และสร้างข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้บรรลุมาตรฐานและการสร้างเสริมสุขภาพเด็กวัยก่อนเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระยะต่อไป กลุ่มตัวอย่างคือ ครูใหญ่ จำนวน 2 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน นักเรียนทุกชั้น จำนวน 347 คน รองนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน รักษาการผู้อำนวยการกองการศึกษา อ.บ.ต.บางโหลง 1 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชนบางโหลง 1 คน สถานที่ศึกษา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กวัยก่อนเรียนทั้ง 2 ศูนย์คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางโหลง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางน้ำจืด ต.บางโหลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ในช่วงเดือน มิถุนายน – พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1) ผลการประเมินภาวะสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนบางโหลงและบางน้ำจืด มีภาวะสุขภาพส่วนใหญ่ปกติ คือ พัฒนาการปกติร้อยละ 94.24 การเจริญเติบโตเป็นไปตามเกณฑ์ ส่วนสูง ร้อยละ 72.75 น้ำหนักปกติ ร้อยละ 66.93 มีภาวะโภชนาการปกติ ร้อยละ 68.20 ปัญหาสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียน

พบว่า ภาวะพินสุ ร้อยละ 41.68 เล็บดำ ร้อยละ 22.37 เด็กอ้วน ร้อยละ 20.77 เด็กเป็นหวัด ร้อยละ 19.39 เด็กมีพัฒนาการล่าช้า ร้อยละ 8.45 ส่วนปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ ภาวะสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเช่น ฝุ่นละออง เสียง อาคารสถานที่ ครูไม่ เพียงพอ การสื่อสารกับผู้ปกครอง และการสนับสนุนงบประมาณ

2) ผลการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบางโหลงและบางน้ำจืด ส่วนใหญ่ ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ยกเว้นเรื่อง การดูแลเด็กแปร่งพิน ทำความสะอาด ร่างกายทุกวัน การส่งต่อเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า มุมการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง สถานที่เตรียมหรือ ปรุงอาหารอยู่ภายในอาคาร สถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เอื้ออำนวยต่อการออกกำลังกาย ไม่ได้ รับการสนับสนุนงบประมาณ และยังมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน

3) ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดการแก้ไขปัญหาสุขภาพและการส่งเสริม สุขภาพการจัดการถือการสอน ขาดการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง สภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่สามารถจัดการ ได้ โครงสร้างและอัตราค่าจ้างของครูพี่เลี้ยง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูพี่เลี้ยง

ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารศูนย์เด็กเล็กควรพัฒนาให้บรรลุมาตรฐานและการสร้างเสริมสุขภาพ เด็กวัยก่อนเรียนที่เน้นการสร้างเด็กให้มีสุขภาพที่ดี เก่ง ดี มี สุข ภายใต้กลไกของการสร้างเสริม สุขภาพแบบภาคีเครือข่ายระหว่างสมาชิกในครอบครัว ครูพี่เลี้ยง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างองค์การบริหารส่วนตำบล

Research Title	The study of a evaluated day care center and the planning for developed health promotion processing among pre-school age : Case study A day care age center at Samutprakarn Province
Researchers	Pijitra Chunhathititham, Hathaichanok Buajaroen, Vanida Durongritichai, and Duangjai Limtasopon
Institution	Huachiew Chalearmprakiet University
Year of Publication	2010
Publisher	Huachiew chalearmprakiet University
Sources	Huachiew Chalearmprakiet University
No.of Pages	125 pages
Keywords	Health promotion, pre-school, day care center
Copyright	Huachiew Chalearmprakiet University

ABSTRACT

The aims of this descriptive research was to address evaluated day care center and the planning for developed health promotion processing among pre-school age. Study sample were 2 teacher, 10 caregiver teacher, 347 pre-school age people, 1 sub-president local organization, 1 health care provider. Research areas were Bang-chalong and Bang num jeud day care centers at Samutprakarn province during 2008. They were selected by purposive sampling technique. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results were as follow: 1) The healthy assessment found 94.24% normal development, 72.75% high and 66.93% weight standard growth, 68.20% normal nutrition. The health problems were 41.68% dental carries, 22.37% duty nail, 20.77% fatty child, 19.39% got a cold and 8.45% delay development. Risk factors related environment and behaviors influenced healthy pre-school age included dusty, noise, not safety building, lack of teacher, not communication with parent, and lack of budget. 2) The evaluated both day care centers were pass standard criteria exceptionally brush teeth, take a bath, referral delay development, parent learning Conner, cooking place in building, no exercise place, lack of budget, and lack of participation parent and community. 3) The result of in-depth interview found lack of health management, media, non-participation of parent, environment, structure , teacher and learning activities.

Recommendation: Administrators who related a day care center could be understanding about health promotion and pushing health promotion public policy among a pre-school age, planning a health promotion budget for a pre-school age, pushing local media for health promotion, and academic institute must be continuing for helping and support a day care center to be healthy, genies, wellness, and good child.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยการได้รับโอกาสและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหาร ส่วนตำบลบางโจดง ครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยง ประจำศูนย์เด็กเล็กบางน้ำจืด และศูนย์เด็กเล็กบางโจดง ตลอดจนนักเรียนในทุกชั้นของศูนย์เด็กเล็ก ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้สอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น และ นักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ได้ร่วมลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ได้ เอื้ออำนวยเวลาให้คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ได้ให้การ สนับสนุนทุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

